

Brussel, 2 december 2019
(OR. en)

14745/19

ENFOPOL 526

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	2 december 2019
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	14138/19
Betreft:	Conclusies van de Raad over de samenwerking van Europol met particuliere partijen
	– Conclusies van de Raad (2 december 2019)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de samenwerking van Europol met particuliere partijen, die door de Raad zijn aangenomen tijdens zijn 3735e zitting, van 2 december 2019.

**Conclusies van de Raad over de samenwerking van Europol met
particuliere partijen**

GEZIEN het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name de artikelen 87 en 88 over politieke samenwerking en de opdracht van Europol, en gezien Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol);

CONSTATEREND dat Europol volgens het VWEU en de verordening tot taak heeft het optreden van de politie instanties en andere rechtshandavingsinstanties van de lidstaten, alsmede hun wederzijdse samenwerking bij de voorkoming en bestrijding van zware criminaliteit, te ondersteunen en te versterken; in dit verband dient Europol binnen de grenzen van het Verdrag zijn rol als EU-informatiecentrum over criminaliteit naar een hoger plan te tillen;

INDACHTIG de steeds snellere ontwikkeling van moderne technologieën en de daaruit voortvloeiende toename van ernstige strafbare feiten die online gepleegd worden op verborgen internetsites (het "dark web") of met behulp van deze technologieën;

ZICH ERVAN BEWUST dat in de snel veranderende online-omgeving van vandaag Europol zijn rol beter kan vervullen indien het agentschap reeds beschikbare gegevens vlot kan verzamelen en verwerken; hiertoe behoren ook gegevens die rechtstreeks van particuliere partijen worden gevraagd en verkregen, niettegenstaande de verplichting van Europol om de bevoegde autoriteiten van de lidstaten in kennis te stellen van particuliere partijen zodra bekend is wie zij zijn;

OVERWEGENDE dat particuliere partijen een steeds grotere rol spelen bij het voorkomen en bestrijden van gedigitaliseerde criminaliteit aangezien zij dikwijls in het bezit zijn van aanzienlijke hoeveelheden persoonsgegevens die belangrijk zijn voor rechtshandavingsoperaties, en dat deze partijen daarom rechtszekerheid moeten hebben om persoonsgegevens aan Europol over te kunnen dragen;

EROP WIJZEND dat de huidige wetgeving, met name de artikelen 17 en 26 van Verordening (EU) 2016/794, Europol beperken bij het inhoudelijk verwerken van gegevens die van particuliere partijen zijn verkregen, en wel in die zin dat deze gegevens eerst door andere kanalen moeten worden overgedragen¹, wat aanzienlijke vertragingen kan veroorzaken waardoor de gegevens uiteindelijk niet langer bruikbaar zijn of niet meer relevant zijn voor het onderzoek of de analyse;

HIERAAN TOEVOEGEND dat de huidige wetgeving ook tot volledig verlies van informatie kan leiden, bijvoorbeeld als een lidstaat oordeelt dat de van een particuliere partij ontvangen gegevens irrelevant zijn en derhalve geen eigen onderzoek opent, noch een grond ziet om deze gegevens aan Europol over te dragen, terwijl het agentschap volgens zijn mandaat wel degelijk in contact had kunnen treden met een of meer lidstaten indien de gegevens rechtstreeks door de particuliere partij aan het agentschap waren doorgegeven;

ERAAN HERINNEREND dat de lidstaten op basis van recente besprekingen (van 11 juli² en 16 september³ 2019 in de Groep wetshandhaving) over mogelijkheden om deze beperking te verhelpen, hebben vastgesteld dat er operationele behoeften bestaan en dat zij hebben uitgesproken dat Europol het instrumentarium moet krijgen dat het nodig heeft om zijn opdracht te vervullen;

ER evenwel OP WIJZEND dat elke regeling voor rechtstreekse overdracht van gegevens door particuliere partijen aan Europol gebaseerd moet zijn op een procedure van goedkeuring door de lidstaten. Europol kan bijvoorbeeld een lijst voorstellen van particuliere partijen waarvan het persoonsgegevens nodig heeft, op gezette tijden vastgesteld door de raad van bestuur van Europol, die de nationale autoriteiten vertegenwoordigt;

¹ Dat wil zeggen: ontvangen van een nationale eenheid of een contactpunt van een derde land of een internationale organisatie, zoals bepaald in artikel 26, lid 1, punten a), b) en c), van de Europol-verordening.

² Doc. 10494/19.

³ Doc. 11832/19.

ZICH ERVAN BEWUST ZIJND dat een dergelijke regeling een vrijwillig karakter moet hebben en volledig in overeenstemming moet zijn met de grondrechten en de toepasselijke wetgeving, met name met Verordening (EU) 2016/679 (algemene verordening gegevensbescherming), die in het bijzonder wat de bescherming van persoonsgegevens betreft, ook moet voorzien in een adequate rechtsgrondslag voor de verstrekking van persoonsgegevens door particuliere partijen aan Europol, waarbij de ondersteunende rol van Europol volledig conform bovengenoemde wetgeving moet worden gehandhaafd; en

IN AANMERKING NEMEND dat het huidige stelsel van memoranda van overeenstemming ter regeling van de beleidssamenwerking met particuliere actoren mogelijk aan herziening toe is om een duidelijker kader te creëren voor de rechtstreekse uitwisseling van persoonsgegevens; een sterkere rol voor de raad van bestuur van Europol maakt hier deel van uit;

EROP WIJZEND dat elke lidstaat waarop de door een particuliere partij aan Europol verstrekte gegevens betrekking hebben, zo spoedig mogelijk via de nationale Europol-eenheid op de hoogte moet worden gesteld van de gegevensverstrekking;

ERAAN HERINNEREND dat particuliere partijen die ermee instemmen gegevens aan Europol te verstrekken geen overheidsinstanties zijn en dus niet mogen verwachten dat zij feedback krijgen over het gebruik van de gegevens of dat zij beperkingen kunnen opleggen ten aanzien van de verwerking van de door hen verstrekte gegevens;

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

- erkent dat Europol om dringende operationele redenen rechtstreeks gegevens van particuliere partijen moet kunnen vragen en ontvangen, met oog voor de ondersteunende rol van Europol bij acties die door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten worden uitgevoerd;
- stemt ermee in dat op alle passende niveaus verder wordt nagedacht over de manier waarop zulke gegevens verstrekt zouden moeten worden, met dien verstande dat de eerder genoemde grondrechten - zoals de bescherming van persoonsgegevens - en beginselen, te weten toestemming van de lidstaten, het vrijwillige karakter van de gegevensverstrekking en het niet-verstrekken van feedback aan particuliere partijen, worden geëerbiedigd;
- stemt ermee in dat bij de komende besprekingen over de mogelijkheid voor Europol om persoonsgegevens van particuliere partijen te ontvangen, het advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming in aanmerking wordt genomen.
- roept de COMMISSIE op:
 - deze conclusies van de Raad in aanmerking te nemen bij de evaluatie van de uitvoering van Verordening (EU) 2016/794, met name bij het nagaan van de mogelijkheid van rechtstreekse uitwisseling van persoonsgegevens met particuliere partijen;
 - te overwegen, de planning van de evaluatie voor zover nodig aan te passen gezien het feit dat de Europese wetshandhaving geconfronteerd wordt met nieuwe technologische ontwikkelingen.